

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **D. K.,** zastoupený Mgr. Kateřinou Hudečkovou, advokátkou se sídlem Hauerova 3, Opava, proti žalovanému: **Obec Svatoňovice, Komise k projednávání přestupků,** se sídlem Svatoňovice 70, Svatoňovice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2014, č. j. 436/Př-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 6. 2017, č. j. 20 A 1/2015 – 77,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce Mgr. Kateřině Hudečkové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení v řízení o kasační stížnosti v částce 3.400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 7. 2014 bylo zastaveno řízení vedené proti žalobci dle § 76 odst. 1. písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, s odůvodněním, že od spáchání přestupku uplynula doba jednoho roku, a odpovědnost za spáchání přestupku zanikla.

[2] Řízení bylo vedeno ohledně přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) a § 50 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích spáchaného formou hrubého jednání a neoprávněného užívání cizího majetku tak, že během roku 2013 žalobce používal přes nesouhlas majitele pozemku J. K. přístupovou cestu k svému pozemku přes jeho pozemek patřící k rodinnému domku č. X ve Svatoňovicích, ač si to majitel pozemku výslovně nepřál.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji usnesením ze dne 7. 6. 2017, č. j. 20 A 1/2015 – 77, odmítl jako opožděnou.

[4] Krajský soud z obsahu správního spisu ověřil, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 17. 7. 2014. Podle § 72 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s."), lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V daném případě tak lhůta uplynula dne 17. 9. 2014. Vzhledem k tomu, že žaloba byla podána až dne 2. 10. 2014, byla podána opožděně, přičemž zmeškání lhůty nelze prominout. Krajský soud proto žalobu dle § 46 odst. 1 písm. b) přihlédnutím k § 72 odst. 4 s. ř. s. odmítl.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále „stěžovatel") brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Uvádí, že krajský soud měl věc projednat a rozhodnout dle jeho návrhu. Stěžovatel připouští, že žalobu podal až 2. 10. 2014, a to proto, že si nejprve musel sám nastudovat možnosti dalšího postupu. Zdůraznil, že je starší osobou bez právnického vzdělání, a že jej žalovaný ani jiný správní orgán nepoučil o možnosti domáhat se svého práva prostřednictvím správní žaloby u příslušného krajského soudu. Stěžovatel je tudíž přesvědčen, že žalovaný porušil § 4 odst. 2 a odst. 4 správního řádu, neboť žalobce o jeho právech a povinnostech přiměřeně nepoučil. Poslední poučení žalované obsažené v napadeném rozhodnutí bylo navíc uvedeno nesprávně a v rozporu se zákonem.

[7] Vzhledem ke všem těmto skutečnostem považuje žalobce postup ze strany krajského soudu za přepjatě formalistický a v rozporu s článkem 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje každému domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je projednatelná.

[10] Vzhledem k tomu, že krajský soud žalobu stěžovatele odmítl jako opožděnou a věcí samou se nezabýval, přichází pro stěžovatele v úvahu pouze stížní důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[11] Ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stanoví, že soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně.

[12] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s., lze žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle § 72 odst. 4 s. ř. s. zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.

[13] Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

[14] Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 17. 7. 2014. Tento byl tedy dnem určujícím počátek běhu lhůty ve smyslu § 40 odst. 1 s. ř. s. Den následující po dni doručení je podle tohoto ustanovení považován za první den běhu dvouměsíční lhůty pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s. Konec lhůty pro podání žaloby ve smyslu § 40 odst. 2 s. ř. s. pak v návaznosti na výše uvedené připadl na den, který se svým označením shodoval se dnem určujícím počátek běhu lhůty, tj. na 17. 9. 2014. Zákonná lhůta uplynula stěžovateli marně, neboť stěžovatel podal žalobu ke krajskému soudu až dne 2. 10. 2014. Zákonnou lhůtu nelze prodloužit a její zmeškání nelze ani prominout, neboť lhůta běží nezávisle na soudu a soud do jejího běhu nemůže vstupovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 111/2005 – 57). V nyní projednávaném případě proto nelze účinně namítat přepjatý formalismus postupu krajského soudu a rozpor s čl. 36 Listiny základních práv a svobod, neboť krajský soud neměl jinou možnost než žalobu pro její opožděnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Uvedená námitka stěžovatele není důvodná.

[15] Ve vztahu k napadenému rozhodnutí žalovaného stěžovatel namítl, že v něm nebyl poučen o možnosti podat správní žalobu, což zapříčinilo její opožděné podání. Nejvyšší správní soud k této výtce odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 Afs 47/2007 - 90, v němž konstatoval, že *„z § 68 odst. 1, 5 a 6 správního řádu z roku 2004 nelze dovodit povinnost správního orgánu poučit účastníky řízení o možnosti napadnout správní rozhodnutí žalobou včetně uvedení lhůty pro podání žaloby“*. Správní orgán nepochybně může nad rámec své obecné poučovací povinnost uvést i možnost podání žaloby ve správním soudnictví. Pokud tak však neučiní, nelze v tom spatřovat nedostatek jeho rozhodnutí. Jestliže tedy rozhodnutí žalovaného se nezmiňuje o přípustnosti podání žaloby ve správním soudnictví, pak v této skutečnosti není možné spatřovat pochybení

(srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2011, č. j. 3 Ads 68/2011 – 47). Nejvyšší správní soud tak námitku stěžovatele hodnotí jako nedůvodnou.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Žalobce se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť neměl ve věci spěch. Žalované žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

[18] Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč (písemné podání ve věci samé) podle § 1 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Odměna za tento úkon činí 3.100 Kč, přičemž se dále navyšuje o náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Advokátka není plátkyní DPH a není ani společnicí advokáta JUDr. Vlastimila Vezdenka, jehož registraci k DPH doložila. V takovém případě se odměna za zastupování nezvyšuje o DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 3.400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu